

PEKİ SİZ BU SAVAŞA HAZIR MISINIZ?

“Her gün işe

gidiyorsun. Akşamları erken uyuyorsun. Ve bunun karşılığında aldığın tek şey koltuk takımı. Gerçekten acınası bir durumdasın.” sözleri ile 1999 yılında yayınlanan “Dövüş Kulübü” adlı filmin unutulmaz karakteri Tyler, hayatımızı konu alabilecek bir fotoğrafa uzaktan bakarak çabalarımızın bazen ne kadar da anlamsız olabileceğini berrak bir şekilde görünür kılmıştı.

İnsanoğlu, geçtiğimiz

yüzyılı istemek, sahip olmak ve sonra da sahip olduğu bu şey için modern bir köle olarak çalışmak şeklindeki bir sarmalın içinde kaybolarak geçirdi. Hayatı boyunca acı çekerek sahip oldu ancak kendisine ayrılan süreyi doldurdu ve göçüp gitti. Peki, bu yüzyılda modern köleler olmak bir kader miydi?

Chuck

Palahniuk’ un aynı adlı romanından ekrana uyarlanan filmde tüketim çılgınlığımız çok güzel cümlelerle adeta gözümüze sokulmaya çalışılmış. “Bir zamanlar sahip olduğun her şey gün gelir senin sahibin olur.” Yani mesela bir ev satın aldın. O an sanıyorsun ki sonrasında bir daha asla başka bir şeye ihtiyacın olmayacak. Ama yetmiyor, bir de araba almak istiyorsun. Elde ettikçe başka istekler peşinde koşmaya meyilli oluyorsun. İstedikçe veya da borçlandıkça çalıştığın işe, başka bir ifade ile modern köle olarak yaşamaya daha çok mecbur oluyorsun. Yani sistem istediğini elde ediyor. Bizi avucunun içine alıyor. Bizler de arzularımızın peşi sıra gitmek için çabalarırken sistemin içinde kayboluyoruz. İstemek, elde etmeye çalışmak ve sistemin zorlu dışlıları arasında sıkışıp, en sonunda da yok olmak; farkına varamadan başımıza gelen talihsiz bir son oluyor. İsteddiğimiz şeylere o kadar yakından bakıyor ve o kadar önemsiz şeyler için kendimizi köleleştiriyoruz ki modern köleler olmak kaçınılmaz bir kader oluyor.

Günümüzde modern

kölelik çok daha ağır şartlarla bedenlerimizi esir alıyor. Artık asıl sorunumuz istemek, sahip olmak ve sahip olana kadar köle olmak değil. Artık reklamlarla insanlara neyi ve ne kadar istemeleri gerektiğini söyleyerek insanları etkilemeye çalışan sistemin elinde çok daha güçlü silahlar var. Dikkat! Eller yukarı, etrafımız teknoloji ve yapay zekalarla çevrili.

Yapay zeka; hayatımızın tamamını kaplamaya

başlayan teknolojileri nasıl kullandığımıza ve kullanırken yaptığımız tercihlere bakarak bizleri tanıyor ve çok daha kolay etkilemeyi başarabiliyor.

Örneğin cep telefonlarımız ekranları açık olmasa

bile bizi dinleyip, seslendiğimizde verdiğimiz komutlara göre bize seçenekler sunabiliyor. Birçoğumuzun kullandığı bir popüler sosyal ağ uygulaması hem arkadaş çevremizi hem de sürekli birlikte zaman geçirdiğimiz insanların verisini kullanarak yeni arkadaşlar önerebiliyor. Peki, bu uygulamalar topladıkları verileri bizi yönlendirmek için kullanırsalar?

Geçtiğimiz yüz yılın modern

köle oluşturmak için kullandığı yöntem her ne kadar bu yüzyılda da işe yarıyor olsa da artık çok daha güçlü silahlarla kuşatılmış durumdayız. Teknoloji sayesinde sistem sadece sahip olmayı istememize değil neye sahip olmamız gerektiğine de kendisi karar verip bizi modern köleler haline getirmeye çalışıyor. Örneğin; yakın zamanda popüler bir dizi, film platformunda yayınlanan ilginç bir filmin uyguladığı yeni yöntem

dikkatleri üzerine çekiyor.

Bu film, siz filmi izlerken bir

taftan da başrol oyuncusunun çeşitli karar anlarında ne yapması

gerektiğine ekrandan seçimler yaparak sizin karar vermenizi istiyor.

Böylece filmde seçimleri siz yapıyormuş ve filmi gerçekten yaşıyormuş

gibi hissediyorsunuz. Hatta filmdeki kararlara sizde ortak olarak sanki

filmı yeniden çekiyormuşsunuz gibi de düşünebilirsiniz.

Her ne

kadar bu sistem bize daha iyi bir film izleme şansı tanıyormuş gibi

görünse de bir taftan da kullanım alışkanlıklarımızın yanı sıra hangi

koşullarda ne tür kararlar vermeye meyilli olduğumuzu öğrenebilir. Bir

yapay zekanın sizin karar verme şeklinizi öğrendiğini ve sizi istediği

şekilde karar vermeniz için yönlendirdiğini hayal edin. Siz kendinizin

karar verdiğini düşüneceksiniz ancak sistem sizi istediği şekilde

yönlendirmiş olacak. İşte günümüz dünyasının modern köleler oluşturmak

için gizli planı bu. Peki, siz bu savaşa hazır mısınız?